

כך תיערכו לתקנות החדשות בביטוחי מנהלים וקופ"ג

שכבת הביניים תרוויח, כי מינואר עובד יוכל להפריש 7% משכרו במקום 5% < ענת כהן נהנית מהטבות מס

ענת כהן 16/12/04 13:52

לשינויים ולרפורמות הכלכליות של משרד האוצר נוטים לייחס גישה קפיטליסטית אגרסיבית. בהקשר הזה אחת הטענות השכיחות שנשמעות היא כי הרפורמות נטפלות דווקא אל השכבה החלשה ואל שכבת הביניים, ואילו העשירונים הגבוהים באוכלוסיה לא חשים כמעט בנטל וכמעט שאינם ניזוקים.

שורה של תיקונים חדשים בפקודת מס הכנסה, שייכנסו לתוקף בינואר 2005, תפריך את הטענות הזו.

רו"ח ליאור וורסל, ממשד רה"ח וורסל את וורסל ברמת-גן, מסביר, כי השינויים החדשים, המקטינים את תקרת השכר בהקשר של הטבות מס בביטוחי מנהלים, ישפיעו בעיקר על שכירים שנהנים ממשכורות שמנות. לאלה הוא ממליץ להיערך מבעוד מועד כדי שלא ימצאו את עצמם משלמים יותר מיסים.

* מי ירוויח ומי יפסיד מהשינויים?

"לפי חישובים שערכתי, שכבת הביניים דווקא יכולה להרוויח מהתקנות החדשות. ראשית, החל מחודש ינואר הקרוב העובד יוכל להפריש 7% משכרו המבוטח במקום 5%, וליהנות מהטבת מס מוגדלת על ההפרשה. הטבת המס לעובד בביטוח מנהלים היא זיכוי ממס בשיעור של 25% מהסכום שהפקיד. הווה אומר, אם שכרו של העובד המבוטח עומד על 6,000 שקל, הוא יכול היה להפקיד עד היום 5% מתוכו, קרי 300 שקל לחודש. אבל מינואר הוא יוכל להפקיד 7% משכרו המבוטח, קרי 420 שקל, ובהתאם לכך הטבת המס שלו תגדל".

* באלו שינויים מדובר?

"השינוי המרכזי הוא הגדרה מחדש של תקרות השכר לעניין הטבות המס. תקרת השכר החדשה להפרשות הונית, כלומר, לפוליסות ביטוח מנהלים, שעם הפרישה ניתן למשוך את הכספים הנצברים בפעם אחת, הופחתה מ 9,900 שקל ל-7,000 שקל.

בתקרת השכר לתוכניות קצבה - פוליסות שעם הפרישה מקבל העובד קצבה חודשית - לא חל שינוי, והיא נותרה בהגדרתה: ארבע פעמים השכר הממוצע במשק (27,856 שקל נכון להיום). אבל, אם עד חודש ינואר 2005 יכול היה השכיר לחבר את שתי התקרות האלו, וליהנות מהטבת מס על תקרה כוללת של 37,767 שקל, הרי שעם החלת התיקונים החדשים כבר לא ניתן יהיה יותר לנצל את שתי התקרות, ותהיה קיימת רק תקרת שכר אחת, שהיא ארבע פעמים השכר הממוצע במשק".

* מהי המשמעות הכספית מבחינת המבוטח?

"השינוי הוא קריטי לעובדים ששכרם המבוטח עולה על 7,000 שקל לחודש. לדוגמה, עובד המשתכר 20,000 שקל יכול היה בעבר לייעד משכרו 9,900 שקל לפוליסה הונית, ואת היתרה, בסך 10,100 שקל, לייעד עבור פוליסת קצבה. עובד עם שכר כזה, שלא יערך מבעוד מועד לשינוי, יחויב במס נוסף על 2900 שקל (ההפרש שבין התקרות: 9,900 שקל ובין 7,000 שקל).

* מה יקרה עם עובד שכיר שהפריש רק לפוליסה הונית?

"עובד כזה אשר היה נוהג במשך שנים להפריש משכרו לביטוח מנהלים את המקסימום של 9,900 שקל, צריך יהיה לשקול כעת להקטין את השכר המופרש לביטוח המנהלים, להוסיף נספח לפוליסת קצבה, או להשיג פוליסה חדשה - לקצבה - ולהעביר לתוכנית החדשה את ההפרש של 2,900 שקל".

* לנוכח התיקונים החדשים האלה, מה אתה ממליץ לעובדים כאלו לעשות?

"ראשית, הם חייבים לפנות בהקדם לסוכן הביטוח שלהם, ולבקש ממנו לבצע שינוי בפוליסת ביטוח המנהלים, כך שההפרשה ההונית תהיה עד 7,000 שקל בלבד, ושהיתרה תיועד לקצבה.

"שנית, עובדים כאלו צריכים לפנות בהקדם גם לחשב השכר במקום עבודתם, ולהורות לו על השינויים בסכומי ההפרשות לביטוח מנהלים, באופן כזה שיאפשר להם לנצל את הטבות המס באופן אופטימלי".

* תוכל לפרט?

"בדוגמה של אותו עובד המשתכר 20,000 שקל, הרי שהוא יפריש לפוליסה הונית לפי שכר של 7,000 שקל, ולפוליסת הקצבה, לפי שכר של 13,000 שקל. שכירים עם משכורות שמנות במיוחד, צריכים לקחת בחשבון כי הפרשה בסכומים שמעל ארבע פעמים השכר הממוצע במשק, בגין פוליסות ביטוחי מנהלים, תחויב במס".

* האם בתיקונים החדשים של האוצר חלו גם שינויים בנוגע להפרשות של המעבידים?

"בנוגע להפרשות המעבידים התקנות פועלות לטובת השכיר. עד שנת 2005 הפרשות המעביד לפוליסת ביטוח מנהלים נחלקו לתגמולי ביטוח מנהלים בשיעור 5%, ולביטוח אובדן כושר עבודה בשיעור של 2.5%. התקנות החדשות מאפשרות גמישות וקובעות כי הפרשות המעביד יהיו בסך-הכול עד 7.5%, גם לביטוח מנהלים וגם לביטוח אובדן כושר עבודה, בכל חלוקה אפשרית שהעובד והמעביד בוחרים.

במילים אחרות, אם בעבר המעביד נהג להפריש 5% לביטוח מנהלים ו-2.5% לביטוח אובדן כושר עבודה, הרי שמשנת 2005 המעביד יוכל למשל להפקיד 6% לתגמולים ו-1.5% לאובדן כושר עבודה, או אפילו 7.5% לתגמולי ביטוח מנהלים ו-0% לביטוח אובדן כושר עבודה. כך, שעם הפרישה יצבור העובד יותר כספים בביטוח המנהלים שלו.

"שינוי נוסף הוא בכך שלא חייבת להיות יותר סימטריה בין גובה הפרשות המעביד ובין גובה הפרשות העובד. למשל, המעביד יכול להפריש לעובד 5% מהשכר, ואילו והעובד יכול להפריש 7% משכרו לצורכי ביטוח מנהלים".

* האם השתנו גם החוקים בנוגע למשיכת הכספים?

"כאן חלה הרעה מסוימת. התקנה החדשה עורכת חלוקה בין שתי קבוצות: סכומים שהופקדו עד 31 בדצמבר 2004, וסכומים שהופקדו אחרי התאריך הזה. לגבי הסכומים שהופקדו עד 31 בדצמבר 2004, יחולו עליהם הכללים הישנים, כפי שהיו ידועים ושנהגו עד היום. למשל, האפשרות למשוך את כספי הביטוח לאחר חצי שנה מיום הפרישה, בהנחה שהפורש לא עבד בתקופה זו, או לאחר 13 חודש, בהנחה שהשכיר הועסק על-ידי מעביד שאינו מעניק לעובדיו ביטוח מנהלים.

"לגבי סכומי ההפרשות שיופקדו החל מ-2 בינואר 2005, יהיה ניתן למשוך את הכסף רק בגיל 60, ללא התניה בוותק וללא התניה בפרישה מלאה. אבל, שימו לב, אם העובד משך חלק מכספי הביטוח שלו, לפי תקנה זו, ואחר-כך הוא ממשיך להפקיד לאותה קופה, או לחלופין מתחיל להפקיד לראשונה אחרי גיל 60, הוא ייאלץ להמתין לוותק של חמש שנים לפני שיוכל למשוך את כספו".

*** מהם המועדים להעברת תשלומי המעסיק?**

"החל מחודש ינואר 2005, המעסיק יהיה חייב להעביר את התשלומים לקופת הגמל לא יאחר מחמישה ימים מיום תשלום המשכורת, או 15 ימים מתום החודש שבעדו משלם המעסיק את המשכורת - לפי המוקדם שבין השניים".

*** תוכל לתת דוגמה?**

"לדוגמה, אם שולם השכר של חודש ינואר לעובד, נניח ב-4 בפברואר, על המעביד לדאוג כי יועברו התשלומים עד 9 בפברואר - חמישה ימים מיום תשלום המשכורת. אבל אם לדוגמה שולם שכר ינואר של העובד, ב-12 בפברואר, יועברו התשלומים עד 15 בפברואר, כלומר, 15 ימים מתום חודש ינואר. חברת הביטוח מחויבת לגבות ריבית פיגורים ממעסיק שלא ישלם במועד".

*** האם התקנות החדשות חלות על עובדים שכירים וגם על עצמאים?**

"רק על שכירים".

* התקנות החדשות בנושא ביטוח מנהלים חלות על עובדים שכירים בלבד. מדוע להערכתך לא חלו שינויים גם על עצמאים?

"להערכתנו זה קרה, מכיוון שמראש הטבות המס לעצמאים בנושאי הפקדות לביטוחי חיים - שהן המקבילה של ביטוחי מנהלים אצל שכירים - מצומצמות באופן משמעותי יותר. גם אחרי חודש ינואר 2005, הטבות המס שיחולו על שכירים בעלי משכורות שמנות, יהיו עדיין גבוהות יותר מאשר הטבות המס של עצמאים. *"